

KI-notat nr.: 9/2013 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Smolten AS	
Fylke/kommune:	Nordland/Sørfold	
Ansvarlig:	Gry Berg	Sign.: <i>Gry Berg</i>
Saksbehandler:	Frank Jørgensen	Sign.: <i>Frank Jørgensen</i>
Dato:	14 MAI 2013	
Vår ref.:	NVE 201104895-18	
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken	

Søknad om tillatelse til økt regulering og vannuttak fra Sildhopvatnet i Sørfold kommune, Nordland fylke

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	2
Høring og distriktsbehandling	3
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	4
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	5
NVEs vurdering	7
NVEs konklusjon	11

Sammendrag

Søknaden gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8 til økt regulering og vannuttak fra Sildhopvatnet til settefiskproduksjon.

Settefiskanlegget ligger i Sørfold kommune i Nordland. Nedbørfeltet for inntaket til settefiskanlegget er på 30,5 km². Smolten AS har en tillatelse fra 23.07.2001 til å regulere Sildhopvatnet med 3,3 meter med et maksimalt vannuttak på 0,75 m³/s. Tiltaket krever ingen nye tekniske inngrep i vassdraget. Det er søkt om å kunne øke reguleringen av Sildhopvatnet med ytterligere 2 meter senkning i perioden 1. januar til 1. juli. Samlet regulering vil da bli 5,3 meter i denne periode. Det søkes også om tillatelse til å øke maksimalt vannuttaket fra Sildhopvatnet fra dagens 0,75 m³/s til 1,5 m³/s. Begrunnelsen for økt uttak og regulering er en planlagt utvidelse av smoltproduksjonen fra 7,5 mill. stk til 10 mill. stk sjødyktig smolt.

Smolten AS har etablert et nytt moderne smoltanlegg med stor fleksibilitet på temperaturreguleringer og produksjon. Dette moderne gjennomstrømningsanlegget vil i følge tiltakshaver muliggjøre en årstidsuavhengig smoltproduksjon. Det er installert to turbiner på 500 kW hver på inntaksledningene inn til anlegget og de som tar av trykket før vannet fordeler seg ut til karene. Kraftverket er plassert inne i samme bygningen som settefiskanlegget. En økning i uttaket og reguleringen vil i tillegg til økt

produksjon av settefisk føre til en økt kraftproduksjon på 1-2 GWh/år. Kraftverket er ikke konsesjonspliktig så lenge det kjøres etter vannbehovet til settefiskanlegget.

Ingen av høringsinstansene går direkte i mot tiltaket, men flere påpeker problemstillinger som må hensyntas dersom det blir gitt konsesjon til endringen. Kommentarene som NVE har mottatt er knyttet til den økte reguleringen. Det har ikke kommet noen kommentarer til økt vannuttak. Forhold som er tatt opp er bl.a. næring og gyting hos fisk i Sildhopvatnet, trekklei/flyttlei til rein, erosjon ved innløpsbekk og råvannskvalitet på drikkevann.

NVE har i vurderingen lagt vekt på de planene selskapet legger fram i konsesjonssøknaden, sammen med høringsuttalelser, kommentarer til disse og NVEs befaring. NVE har både under befaring og igjennom kommentarer til høringsuttalelsene fått presentert løsninger for å ivareta allmenne og private interesser knyttet til vassdraget. Dersom selskapet gjennomfører tiltaket slik søker har presentert for NVE, vil de allmenne og private interessene ivaretas i tilstrekkelig grad etter vårt syn.

NVE mener fordelene ved det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir i medhold av vannressursloven § 8 Smolten AS tillatelse til å øke reguleringen i Sildhopvatnet med 2 meter i perioden 1. januar til 1. juli og øke vannuttaket til et maksimalt uttak på 1,5 m³/s. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Smolten AS datert 29.03.2012:

"Smolten AS ønsker å øke uttaket av ferskvann fra Sildhopvatnet i Sørfold kommune i Nordland og søker herved følgende tillatelser:

I Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- 1. Å øke uttaket av ferskvann fra Sildhopvatnet til maksimalt 1,5 m³/s.*
- 2. Å ta ut gjennomsnittlig årlig vannmengde fra Sildhopvatnet tilsvarende 1,0 m³/s.*
- 3. Å kunne senke Sildhopvatnet til Laveste Regulerte Vannstand (LRV) på 83,3 moh. i perioden 1. januar til 1. juli. I resten av året blir HRV og LRV på hhv. 88,6 og 85,3 moh. som i gjeldende konsesjon."*

Vannuttak til settefiskanlegg, hoveddata		
TILSIG	Hovedalternativ	
Nedbørfelt	km ²	30,5
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	61,5
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	64
Middelvannføring normalår	l/s	1950
Middelvannføring tørrår	l/s	1220
Alminnelig lavvannføring	l/s	275
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	380
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	230
Settefiskanlegget		
Inntak	moh.	82
Avløp	moh.	0
Lengde på berørt elvestrekning	m	1100
Maksimalt vannuttak	m ³ /s	1,5
Tilløpsrør, diameter	mm	2x80
Tilløpsrør, lengde	m	2x750
MAGASIN		
Magasinvolum	mill. m ³	11,1
HRV	moh.	88,6
LRV	moh.	83,3

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 11.09.13 sammen med representanter for søkeren, kommunen, reindriften, hytteeier og brukere av området. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

NVE har mottatt følgende merknader til søknaden:

Sørfold kommune gjør oppmerksom på at Sildhopvatnet er vannkilde for det kommunale vannverket tilknyttet boligene i Sildhopen. Kommunen påpeker at vannkvaliteten ved dagens LRV er merkbart dårligere enn ved normalvannstand. Kommunen frykter at ytterligere 2 meter senking vil forringe råvannskvaliteten enda mer og mener at NVE bør innlemme krav om rensing dersom det blir gitt konsesjon. Kommunen har ingen merknader til søknaden utover dette punktet.

Fylkesmannen i Nordland påpeker at det ikke kan utelukkes at den økte reguleringen kan føre til tap av potensielle gyte- og oppvekstområder i innsjøen, men sannsynligheten for dette tapet anses som moderat. Fylkesmannen mener at en kan forvente en vesentlig økning blant dyreplankton samtidig som en vil få en reduksjon av bunndyr i vatnet. Fylkesmannen påpeker at det er registrert hekking av storlom i Sildhopvatnet, men ut i fra mangel på potensielle reirplasser sammen med dagens regulering på 3,3 meter anser Fylkesmannen at sannsynligheten for hekking av storlom er liten.

Nordland Fylkeskommune anbefaler at det blir gitt konsesjon. De påpeker at økt oppsprekking av is om vinteren vil kunne vanskeliggjøre ferdsel på vatnet noe mer enn i dag. Det kan også forventes en økt erosjon i innløpsbekker. Fylkeskommunen gjør oppmerksom på at senkingen kan forringe

vannkvaliteten på råvannet. Fylkesråden mener at NVE bør vurdere å innlemme krav om rensing av råvannet og henviser til kommunens høringsuttalelse.

Reindriftsforvaltningen Nordland gjør oppmerksom på at ytterligere 2 meter senkning vil kunne ha innvirkning på isforholdene i reguleringssonen. De gjør og generelt oppmerksom på at framkommelighet med båt vil bli vanskeliggjort og vannets sperrefunksjon vil kunne opphøre enkelte steder. Disse punktene gjelder særlig i grunne vatn.

Advokat Geir Haugen uttaler på vegne av Staggjo- Habmer reinbeitedistrikt at den tidligere vannkraftutbyggingen førte til at elvas sperrefunksjon opphørte. Han gjør og oppmerksom på at en viktig flytte/trekklei vil bli stengt. Geir Haugen krever på vegne av reinbeitedistriktet en utredning som bl.a kvantifiserer sumvirkninger av tidligere og planlagte inngrep.

Kåre Breivik eier en hytte rett ved innløpselva i Sildhopvatnet. Han gjør oppmerksom på erosjonsproblemer knyttet til senkningen av Sildhopvatnet. De endrede reguleringsforholdene sammen med en midlertidig nedtapping har ført til at halve hytteeiendommen har blitt vasket bort. Han gjør og oppmerksom på at det har blitt vanskeligere å benytte seg av naustet når vatnet er fullt, da vatnet går en halv meter opp på naustdøra. Ved senkning av vatnet blir det en bratt skråning ut fra naustet som fører til vanskeligheter når han skal ut og inn av naustet med båten. Kåre Breivik ønsker også å påpeke at det høst og vår er observert store gytetroper fra 0,5-2 meters dyp før vatnet ble regulert i begge ender av vatnet. Røyebestanden har blitt kraftig redusert etter reguleringen av vatnet. Kåre Breivik mener at det ikke hekker storlom på vatnet, men at lomen holder til der fram til isen går på fjellvannene rundt om i området. Kåre Breivik har aldri registrert lom med unger på Sildhopvatnet.

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i brev av 09.07.12 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

”

1. Fylkesmannen i Nordland

Vi har ingen kommentarer.

2. Reindriftsforvaltningen i Nordland

Reindriftsforvaltningen fokuserer på mulige hindringer for reinen under trekkene pga svekket is og endret sperrefunksjon når vannstanden går under dagens LRV. Det vedlegges også et kart som bl.a viser hvor trekkeveiene går i fjellene rundt Sildhopvatnet. Slik vi leser kartet, krysser ingen av de avmerkete trekkveiene selve vatnet eller ligger nær reguleringssonen. Avmerkete trekkveier ligger høyt til fjells. Vi kan derfor ikke se at tilleggsreguleringen kan ha noen innvirkning på reinen.

3. Staggjo-Habmer reinbeitedistrikt

Høringsuttalelsen er sendt fra advokat Geir Haugen og inneholder ingen konkrete påvisninger av hvor "viktig flytte/trekklei vil bli stengt". Vår kommentar til dette punktet blir den samme som til reindriftsforvaltningens høringsbrev.

Det kreves en utredning som "kvantifiserer sumvirkningene av tidligere og planlagte inngrep", underforstått inngrep knyttet til 12-15 småkraftverkene som planlegges i distriktet. En slik utredning mener vi ligger klart utenfor hva som kan pålegges Smolten AS.

4. Sørfold kommune

Sørfold kommune har behandlet vår søknad i Plan-og ressursutvalget. Kommunen ønsker å stille krav til Smolten AS om rensing av råvannet til nåværende og fremtidig vannverk som bruker vann fra Sildhopvatnet. Kommunen mener å ha erfart økt kintall i råvannet når vannstanden er lav og frykter en forverring ved ytterligere nedtapping.

Smolten AS har, etter at vi ble kjent med problemet, tatt kontakt med kommunen og bedt om en nærmere orientering. Smolten AS er innstilt på å finne en løsning på problemet. Vi vil likevel påpeke at den omsøkte tilleggssenkningen bare vil bli brukt i enkelte år med ugunstig hydrologi og da om våren mens vatnet ennå er islagt eller like etter isløsningen, mens vanntemperaturen og den biologiske aktiviteten i innsjøen er lav.

5. Kåre Breivik

Kåre Breivik er eier av en hytteeiendom (86/18) ved innløpselva i østenden av Sildhopvatnet. Han beskriver, illustrert med fotografier, hvilke ulemper med erosjon i strandsonen som han og familien har opplevd ved dagens regulering. Han beskriver også hvilke tiltak som han selv, og med bistand fra Smolten AS, har gjennomført for å hindre erosjonen samt skader på hytta og båtnaust. Breivik kommer med flere forslag/krav til nye tiltak og erstatninger og mener at Smolten AS ikke har oppfylt tidligere konsesjonsbetingelser.

Breiviks høringsbrev gjelder etter vår mening privatrettslige spørsmål og ikke allmenne interesser. Smolten AS bestrider ikke de ulemper som Kåre Breivik har hatt, men vi mener å ha oppfylt de erstatningstiltak som med rimelighet kan forvente i en privatrettslig sammenheng. Vi er imidlertid innstilt på en fortsatt dialog med Kåre Breivik dersom vår konsesjonssøknad godkjennes."

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søknaden

Smolten AS søker etter vannressursloven § 8 om å øke reguleringen og vannuttaket fra Sildhopvatnet.

Beskrivelse av området og eksisterende inngrep i vassdraget

Settefiskanlegget ligger i Mastemovika i Mørsvik i Sørfold kommune i Nordland. Utløpet til Sildhopvatnet har et nedbørfelt på 30,5 km² og varierer fra dalkledte skogsider til snaufjell. Sildhopvatnet er et ca. 4 km avlangt vatn som strekker seg med utløpselv i sørvest og innløpselv i nordøst. Sidene langs vatnet er bratte, men i begge kortendene er det et grunnere parti med sand.

Smolten AS har tidligere etablert overløpsterskel, vanninntak og vannledning til Sildhopvatnet. I innløpselva er det gitt konsesjon til etablering av et småkraftverk.

Teknisk plan

Reguleringer

Smolten AS har en tillatelse til å regulere Sildhopvatnet med 3,3 meter mellom kote 88,6 og 85,3. Det søkes nå om å kunne senke vatnet med ytterligere 2 meter i perioden 1. januar til 1. juli. I denne perioden vil HRV og LRV ligge på 88,6 og 83,3.

Inntak

Økt vannuttak tas inn fra eksisterende inntak.

Rørgate

Rørledningene er allerede dimensjonert for å ta unna omsøkte økt vannuttak.

Veier

Tiltaket krever ingen nye veier i området.

Hydrologisk grunnlag

Settefiskanlegget utnytter et nedbørfelt på 30,5 km² ved inntaket og middelvannføringen i normal år og tørrår er beregnet til hhv 1950 l/s og 1220 l/s. Effektiv innsjøprosent er på 7,6 % og nedbørfeltet har en snaufjellandel på 77 %. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende vårflommer. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 380 og 230 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 275 l/s. Maksimal vannuttak til settefiskanlegget er planlagt til 1,5 m³/s med et gjennomsnittlig uttak over året på 1 m³/s. Det er ikke foreslått slipp av minstevannføring i utløpselva. Ifølge søknaden vil det i et tørt år være overløp over dammen i 36 dager med den planlagte reguleringen og maksimalt vannuttak hele året. I normalår vil det være overløp i 115 dager og vått år 167 dager. Det er få sidebekker og lite tilsig nedenfor dam og restvannføringen nedenfor er beregnet 18 l/s ved utløpet til settefiskanlegget.

Arealbruk og eiendomsforhold

Bortsett fra en økt senking i perioden 1. januar til 1. juli er det ikke forventet endret arealbruk. Smolten AS gjør oppmerksom på at det ikke tillates bygging over traseen for overføringsledningene. Privatrettslige forhold er i følge søknaden avklart for omsøkt vannuttak og regulering.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Det skal ikke etableres nye anlegg som går på tvers av kommunedelens arealdel.

Samlet plan (SP)

I følge søknaden er vassdraget ikke omfattet av samlet plan.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget går ikke inn i verneplan for vassdrag.

Inngrepsfrie områder (INON)

Tiltaket vil ikke føre til reduksjon av inngrepsfrie områder.

Nasjonale laksevassdrag

Vassdraget er ikke et nasjonalt laksevassdrag.

Andre verneområder

Det er ingen andre kjente verneområder som vil bli berørt av tiltaket.

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulempes

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved den planlagte utbyggingen:

Fordeler

- Tiltaket tilrettelegger for en økt smoltproduksjon på 2,5 millioner smolt
- Tiltaket vil sikre næringsaktivitet og sysselsetting i Sørfold kommune
- Prosjektet vil i følge søknaden gi ca. 1-2 GWh i ny årlig fornybar energiproduksjon.

Ulemper

- Større nedtapping av Sildhopvatnet, særlig i tørrår.

NVEs vurdering

Smolten AS har en tillatelse etter vannressursloven fra 23.07.2001 til å regulere Sildhopvatnet med 3,3 meter med et maksimalt vannuttak på 0,75 m³/s. Selskapet søker nå om å øke det maksimale vannuttaket fra Sildhopvatnet fra 0,75 m³/s til 1,5 m³/s samt øke reguleringen i magasinet med 2 meter senkning i perioden 1. januar til 1. juli. Ingen av høringsinstansene går direkte i mot tiltaket, men flere påpeker problemstillinger som må hensyntas dersom det blir gitt konsesjon til denne endringen. NVE har gjennom høringsprosessen blitt kjent med problemstillingene knyttet til den økte reguleringen, som næring og gyting hos fisk, trekklei/flyttlei til rein, erosjon ved innløpsbekk og råvannskvalitet på drikkevann. NVE har ikke registrert noen konflikter knyttet til en ev. økning i selve vannuttaket.

Isforhold

Både Reindriftsforvaltningen i Nordland og Nordland Fylkeskommune gjør oppmerksom på at en økt regulering vil føre til økt oppsprekking av is langs land og kan vanskeliggjøre ferdsel noe mer enn i dag. Dersom reguleringen gir økte problemer med ustabile isforhold på Sildhopvatnet for folk og dyr som ferdes på vatnet, er det etter vårt syn en ulempe. Ved jevn nedtapping vil ikke nødvendigvis isen bli svekket, men mer oppsprekking langs land vil være uheldig. NVE er av den oppfatning at det er få som ferdes på vatnet om vinteren. Den økte reguleringen vil først og fremst bli benyttet i tørrår og isforholdene forventes å ikke endre seg nevneverdi i normalår. NVE kan ikke se at noe mer oppsprekking av is langs kanten av Sildhopvatnet vil være av avgjørende betydning for utfallet i denne saken.

Erosjon

Nordland Fylkeskommune og Kåre Breivik gjør oppmerksom på erosjonsproblemene ved innløpselva i Nordøstenden av Sildhopvatnet. Kåre Breivik eier nærmeste hytte til denne bekken. Hytta ligger meget idyllisk til ved vannkanten, der det strekker seg en sandstrand fra bekken og framfor hytta til Breivik og videre bort langs vatnet der det ligger noen flere fritidseiendommer. I følge uttalelsen har bekken vasket ut halve hytteeiendommen hans, noe NVE fikk bekreftet under sin sluttbefaring i høst. NVE fikk under befaringen forelagt bilder av området før reguleringen ble gjennomført. Det var ingen uenighet under befaring blant de fremmøtte om at senkingen av Sildhopvatnet har ført til store endringer på hytteeiendommen og sandstranden hytta ligger ved. Smolten AS bestrider ikke ulempene Kåre Breivik har blitt påført, men mener dette er av privatrettslig karakter. NVE viser til vannressursloven § 25 "Konsesjon kan bare gis hvis fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser som blir berørt i vassdraget eller nedbørfeltet". Selv om

dette kan løses partene i mellom gjennom en privatrettslig avtale, oppfatter NVE utvasking av stranden og eiendommen både som en allmenn og privat ulempe som NVE må ta hensyn til under vurderingen forut for en ev. konsesjon. NVE oppfattet Smolten AS som meget imøtekommande og innstilt på å legge til rette for Kåre Breivik, slik at ulempene blir redusert. Dersom Smolten AS legger forholdene til rette slik det ble presentert under NVEs befaring, der et av forslagene var å flytte hytta noe lengre inn mot nabotomten, mener NVE den økte reguleringen kan aksepteres med tanke på erosjonsproblemene.

Landskap og Friluftsliv

Bortsett fra noen fritidseiendommer og lokal bruk er det ingen andre kjent friluftsinnteresser knyttet til Sildhopvatnet. For brukere av området forventes det en estetisk forringelse ved at vatnet vil bli noe mer senket i en periode, men denne perioden forventes å oppstå når det fortsatt ligger snø og is i området. Oppsprukket is vil kunne føre til vanskeligere adkomst og ferdsel på isen. I tillegg vil noe større vannstandsvariasjoner vanskeliggjøre adkomst med båt til og fra vatnet dersom perioden med økt senkingen strekker seg ut over den perioden isen har gått. Etter vårt syn er samfunnsnyttene ved denne tilleggssenkningen så stor at ulempene for landskap og friluftsliv kan aksepteres. NVE legger da betydelig vekt på at den økte reguleringen kommer i en periode av året da det fortsatt ligger snø og is og det forventes stort tilsig under snøsmeltingen. I følge søknaden vil tilleggsreguleringen kun bli benyttet unntaksvis når det er lite tilsig fra nedbørfeltet.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om økt vannuttak og regulering av Sildhopvatnet legger vi til grunn bestemmelsene i naturmangfoldlovens §§ 4 og 5 samt §§ 8-12.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av ev. påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 02.05.2013. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldlovens § 8.

Naturtyper

I influensområdet som vil bli påvirket av den økte regulering og vannuttaket er det ikke registrert sjeldne naturtyper.

Storlom

Av rødlistede arter er storlom registrert i Sildhopvatnet og den er kategorisert som nært truet i Norsk rødliste. Fylkesmannen gjør oppmerksom på denne arten i sin høringsuttalelse, men ser det som lite sannsynlig at storlomen hekker langs vatnet. Kåre Breivik som har hytte i vannkanten mener at det ikke hekker storlom i Sildhopvatnet, men at arten holder til her fram til isen går på fjellvatna rundt om i området. Han gjør oppmerksom på at han aldri har sett storlom med unger på Sildhopvatnet. NVE har vært på befaring i området og er enig med høringspartene som mener at Sildhopvatnet er lite egnet som hekkelokalitet for storlomen. Langs vatnet er det stort sett bratt og brådypt og det er heller ingen øyer i vatnet som kan være gode hekkelokaliteter. At Sildhopvatnet har vært og er regulert med 3,3 meter taler heller ikke i storlomens favør. Etter vårt syn kan den økte reguleringen og vannuttaket aksepteres med tanke på den arten.

Ørret og røye

I følge rapport om fiskeundersøkelser er det en god ørretbestand i vatnet med god vekst, over det som er normalt. Ørretbestanden ser ut til å være stor nok i forhold til næringstilgangen i vatnet. Kvaliteten på fisken er i følge rapporten forholdsvis bra. Elvene som renner inn og ut av vatnet har minimalt gyteareal og det antas derfor at ørreten gyter i selve vatnet. Kåre Breivik påpeker at det før reguleringen kunne observeres gytegroper på sandbunn i områdene rundt innløps- og utløpselv. Fylkesmannen er av den oppfatning at reguleringen kan føre til tap av gyteområder, men anser tapet som moderat. I følge fiskerapporten har røya i vatnet lav vekst og fisk over 25 cm var sterkt infisert av bendelmark og ikke særlig attraktiv å fiske. I følge rapporten bør ikke bestanden øke ytterligere, da det kan føre til at røya fortrenger ørreten. Rapporten konkluderer med den økte reguleringshøyden vil tørlegge arealer som er lite produktive og dermed ikke vil føre til store endringer i næringstilgangen. Fylkesmannen mener at den økte reguleringen kan føre til en vesentlig økning i dyreplankton samtidig som bunndyrproduksjonen går ned. NVE er oppmerksom på at dietten til røya hovedsakelig består av dyreplankton og er av den oppfatning at røyebestanden ikke vil bli særlig påvirket av økt senking. Tap av gyteområder vil gi færre fisk og med økt tetthet av dyreplankton vil en kunne forvente en bestand med lavere tetthet og bedre kvalitet. Det er uklart i hvor stor grad gyteområder til ørret vil bli påvirket, og det anbefales i rapporten å gjennomføre fiskeundersøkelser 5 år etter at en ev. konsesjon blir gitt for å se hvilke endringer den økte reguleringen har ført til. NVE vil bemerke at Fylkesmannen kan pålegge slike undersøkelser i medhold av en ev. konsesjon. NVE vil likevel anbefale Smolten AS å gjennomføre en slik undersøkelse på eget initiativ. Etter vårt syn vil en økt regulering av Sildhopvatnet føre til akseptable endringer hos bestanden av fisk i vatnet.

En eventuell tillatelse til økt vannuttak og regulering av Sildhopvatnet vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper, arter eller økosystemet gitt i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

NVE kan ikke se at utbyggingen har konsekvenser for naturmangfoldet ut over influensområdet. Samlet belastning, jf. nml. § 10 er derfor ikke vurdert som en sentral problemstilling i denne saken.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av dette, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Vannforsyning

Sørfold kommune gjør oppmerksom på at Sildhopvatnet er vannkilde for det lokale vannverket tilknyttet boligene i Sildhopen. I følge kommunen er vannkvaliteten merkbart dårligere ved senking av vatnet ned til dagens LRV enn ved normalvannstand. Fylkeskommunen påpeker og problemet med dårligere vannkvalitet på råvannet ved dagens senking av Sildhopvatnet. Smolten AS er innstilt på å finne en løsning på problemet. De vil likevel påpeke at tilleggsenkningen bare vil bli brukt enkelte år med ugunstig hydrologi og i en periode på våren da vannet er kaldt og den biologiske aktiviteten lav. NVE gjør oppmerksom på at Smolten AS må ta høyde for en viss risiko for dårligere vannkvalitet og legge til rette slik at tiltaket ikke medfører forringelse av vannkvaliteten til vannforsyningsanlegget.

Reindrift

I følge søknaden er tiltaket vurdert til ikke å ha negative konsekvenser for reindrift. Under høringsprosessen ble NVE gjort oppmerksom på at en viktig flytt/trekklei vil bli stengt. En representant fra reindriften stilte på befaring og viste til et gjerde som allerede var satt opp. I følge Smolten AS var selskapet innstilt på å finne en løsning for å bedre trekk/flyttlei for rein i området hvor gjerdet var satt opp. Dette vil bli gjort i samråd med reindriften. Høringsuttalelsen fra reindriftsforvaltningen er generell og gjør NVE oppmerksom på at reguleringen vil ha innvirkning på isforholdene i reguleringssonen. Uttalelsen er mer rettet mot problemstillinger for langrunne vann, noe som ikke er tilfelle for Sildhopvatnet. Advokat Geir Haugen uttaler seg på vegne av Staggjo- Habmer reinbeitedistrikt. Denne uttalelsen tar opp problemstillinger knyttet til allerede gjennomførte inngrep.

Forruten økt regulering i perioden 1. Januar til 1. Juli krever det omsøkte tiltaket ingen nye tekniske inngrep. Det kommer ikke fram verken under høringsprosessen eller på befaring at den økte reguleringen vil kunne føre til nevneverdige negative virkninger for reindriften. NVE mener at tiltaket kan aksepteres med tanke på reindrift, men gjør oppmerksom på at vi ikke har hjemmel til å gi tillatelse til å sperre en flytt/trekklei da disse har et særskilt vern etter reindriftsloven § 22.

Samfunnsmessige virkninger

I følge Smolten AS er selskapet en viktig arbeidsgiver og skatteyder i en kommune som i mange år har hatt nedgang i folketallet. Det anses derfor som svært viktig for lokalsamfunnet at driften opprettholdes eller utvides slik planen er. NVE mener at tiltaket vil ha positiv betydning for Sørfold kommune ved at sysselsettingen ved anlegget trygges og omsetningen økes. Det påpekes at produksjon av smolt av god kvalitet er en svært viktig innsatsfaktor for å bidra til en bærekraftig havbruksnæring. Dette gjelder særlig i en landsdel med underdekning av smolt. NVE har forstått det slik at Nordland ikke har underdekning per dags dato, men at både Troms og Finnmark har stor underdekning. En økt produksjon i Nordland vil kunne hjelpe til å forsyne underdekningen i disse fylkene. NVE vurderer konsekvensene av tiltaket som beskjedne samtidig som samfunnsnyttene er tungtveiende.

Oppsummering

Tiltaket vil gi en sikrere vanntilgang til settefiskanlegget i tørre perioder samt legge til rette for en utvidelse.

Ingen av høringsinstansene går direkte i mot tiltaket, men flere påpeker problemstillinger som må hensyntas dersom det blir gitt konsesjon. Dette er særlig forhold knyttet til næring og gyting hos fisk, trekklei/flyttlei til rein, erosjon ved innløpsbekk og råvannskvalitet på drikkevann. I tillegg er NVE blitt gjort oppmerksom på at det er registrert storlom på Sildhopvatnet. Arten er registrert som nær truet i Norsk rødliste, men vil ikke bli særlig berørt av tiltaket. NVE har i vurderingen lagt vekt på de planene selskapet legger fram i konsesjonssøknaden, sammen med høringsuttalelser, kommentarer til disse og NVEs befaring. NVE har både under befaring og igjennom kommentarer til høringsuttalelsene fått presentert løsninger for å ivareta allmenne og private interesser knyttet til vassdraget. Dersom selskapet gjennomfører avbøtende tiltak slik søker har presentert for NVE, mener vi at de allmenne og private interessene ivaretas i tilstrekkelig grad.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Smolten AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til økt regulering og vannuttak fra Sildhopvatnet. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Reguleringsgrenser, minstevannføring og vannuttak

Sildhopvatnet tillates regulert med inntil 5,3 meter mellom kote 88,6 moh og kote 83,3 moh i perioden 1. januar til 1. juli. Dette tilsvarer et vannmagasin på ca. 11,1 mill. m³. Resten av året skal reguleringen begrenses til 3,3 meter mellom kote 88,6 og 85,3.

Det skal settes opp merke ved Sildhopvatnet som viser høyeste og laveste regulerte vannstand og et informasjonsskilt som informerer om vilkårene for reguleringen. Dette skal plasseres godt synlig for allmennheten. Utformingen av skilt og merking inngår som del av NVEs oppfølging etter post 4 i vilkårene.

Følgende data for vannføring er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon:

Middelvannføring normalår	l/s (m ³ /min)	1950 (117)
Middelvannføring tørrår	l/s (m ³ /min)	1220 (73,2)
Alminnelig lavvannføring	l/s (m ³ /min)	275 (16,5)
5-persentil sommer	l/s (m ³ /min)	380 (22,8)
5-persentil vinter	l/s (m ³ /min)	230 (13,8)
Maksimalt vannuttak	m ³ /s	1,5
Største slukeevne i % av middelvannføring	%	77

Minstevannføring

Det er tidligere ikke vært krav om slipp av minstevannføring. Tiltakshaver har ikke foreslått slipp av minstevannføring og det er heller ingen av høringsinstansene som har foreslått slipp av minstevannføring. Anlegget har vært i drift siden 1987 og elva har i lange perioder vært tørrlagt. I høringsrunden er det ikke fremkommet at det er vesentlige naturverdier som blir negativt påvirket av en fortsatt periodevis tørrlegging. Et pålegg om slipp av minstevannføring vil innebære at anlegget må iverksette betydelige tiltak, enten i form av reduksjon i produksjonen eller en større regulering. Etter NVEs syn vil ulempene som følge av dette være større enn de fordelene som oppnås ved å slippe minstevannføring.

Vannuttak

Vannuttaket skal avgrenses til maksimalt 1,5 m³/s og skal ikke overstige 1,0 m³/s i gjennomsnittlig uttak over året. Det skal installeres vannmåler og vannuttaket skal loggføres kontinuerlig. Dataene må kunne fremvises NVE på forespørsel.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	Eksisterende inntak i Sildhopvatnet
Maksimalt vannuttak	1,5 m ³ /s
Maksimalt gjennomsnittlig vannuttak	1,0 m ³ /s
Antall turbiner/turbintype	2/pelton
Vannvei	Eksisterende rør, nedgravd
Vei	Eksisterende veier
HRV	88,6 moh.
LRV	83,3 moh. i perioden 1. januar til 1. juli og 85,3 resten av året

Mindre endringer kan godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Narvik og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Rørgaten skal være nedgravd på hele strekningen dersom NVE ikke har godkjent annet av miljømessige hensyn.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Merknadene fra fylkeskommunen kommer inn under dette vilkåret. NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsendelse av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varslings av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jf. kulturminneloven § 8 (jf. vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Andre merknader

"Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker" gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Drikkevann

NVE forutsetter at kvaliteten på og mengden av vann til vannforsyningsanlegget opprettholdes.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder DN/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket.